

Meeuwentelling in januari 2001 een succes !

Meeuwen kunnen nog steeds op relatief weinig aandacht rekenen van de doorsnee vogelaar. Ze lijken immers alomtegenwoordig te zijn. Ze worden dan wel beschouwd als "water"vogels maar je vindt ze ook op akkers en graslanden, op stortterreinen tot zelfs in het hartje van grote steden. Meeuwen tellen lijkt dan ook op het eerste zicht een onmogelijke taak. Gelukkig verzamelen meeuwen zich 's avond op gezamenlijke slaapplekken waar ze de nacht doorbrengen. Dit maakt de taak van de meeuwentellers een heel stuk eenvoudiger.

In heel wat landen worden meeuwen tegenwoordig tijdens watervogeltellingen standaard meegeteld. Dit geldt ook voor de International Waterbird Census waaraan we ook in Vlaanderen meewerken. Omdat we hier nog geen enkele ervaring hadden met meeuwentellingen besloot het Instituut voor Natuurbehoud om in januari 2000 een eerste proeftelling van slaapplekken te organiseren. Slechte weersomstandigheden zorgden voor enige moeilijkheden, maar de ervaringen waren toch positief genoeg om dit initiatief te herhalen. Op 27/01/2001 werd een tweede slaapplekstelling georganiseerd. Aan de kust werd aanvullend op 28/01 bij laag water een totaalstelling van

meeuwen op het strand en in de haven uitgevoerd. In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de telresultaten die nu reeds binnen zijn (er zijn er zeker nog heel wat op komst). De enkele Pontische Meeuwen en Geelpootmeeuwen die werden waargenomen zijn hierin niet weergegeven.

Er werden tot dusver bijna 177.000 meeuwen geteld waarvan 99.000 Kokmeeuwen, ruim 55.000 Stormmeeuwen en 21.600 Zilvermeeuwen ! Deze voorlopige telresultaten tonen in ieder geval aan dat we via slaapplekstellingen een goed beeld kunnen krijgen van het aantal meeuwen dat in bepaalde regio's of zelfs in geheel Vlaanderen vertoeft. Zeker in het binnenland zijn slaapplekstellingen een zeer geschikte methode. In de kuststreek is de zaak iets complexer. Wellicht gaan grote groepen meeuwen die overdag in de kustpolders verblijven gaan slapen op het strand of de zee. Het tellen van deze meeuwen tijdens de slaaptrek over een lengte van 67 km kust is echter niet eenvoudig, zoniet bijna onmogelijk. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen wat hier de beste telmethode is. Ook in grensstreken met andere landen doen zich soms wat

complicaties voor. Meeuwen die overdag in Vlaanderen pleisteren gaan slapen in Nederland of Frankrijk, of omgekeerd (bv. meeuwen die overdag in de Antwerpse regio pleisteren, gaan massaal overnachten in Saefthinghe). Misschien dat op termijn wel grensoverschrijdende initiatieven kunnen genomen worden?

Op 26 januari 2002 wordt opnieuw een slaapplekstelling van meeuwen in Vlaanderen georganiseerd. Alle medewerking is welkom ! De ervaring leert dat je bij grotere slaapplekken best met meerdere tellers werkt die elk een bepaalde soort of een bepaalde sector tellen. Vooral het onderscheid maken tussen Kokmeeuwen en Stormmeeuwen die meestal in gezamenlijke groepen aankomen, is meestal niet gemakkelijk. Beide soorten kunnen het best door afzonderlijke tellers geteld worden (of bv. één teller die het totaal aantal kleine meeuwen telt en één teller die één van beide soorten telt). Opvallend is trouwens dat beide soorten afzonderlijke, gescheiden groepen gaan vormen éénmaal ze op het water zitten. Ook dit maakt het tellen soms een stuk eenvoudiger.

Koen Devos & Geert Spanoghe

Slaapplek	datum	KM	SM	ZM	KLM	GRM	ZKM	TOTAAL
Spaarbekken Merkem	30/01	18500	33500	820	3	2	1	52826
Lizierbroeken	30/01	0	0	3410	4	43	0	3457
Achterhaven Zeebrugge	28/01	7876	675	1901	23	8	0	10483
Hoge Dijken Roksem	27/01	10500	3350	190	75	5	1	14121
Kallemoere Nazareth	27/01	4000	850	53	4	0	0	4707
Spaarbekken Kluisen	27/01	6000	3500	140	3	1	0	9544
Kluisendokken Doornzele	27/01	1500	350	4500	10	30	0	6390
Bourgoyen Drongen	27/01	3970	760	1650	25	0	0	6405
Nieuwedonk Overmere	27/01	10500	273	450	18	0	0	11241
Waastrandkanaal Beveren	09/02	9400	3800	0	0	0	1	13200
AWW Broechem	04/02	6000	3500	1	0	0	1	9502
AWW Eeckhoven	27/01	14000	3000	60	2	0	0	17062
Zeekanaal Vilv.-Grimberg	27/01	2000	0	150	0	0	0	2150
Mechels Broek	13/01	2112	190	79	0	0	0	2381
Laagwatertelling Vl. kust	28/01	2715	2178	8000	24	283	1	13205
Totaal Vlaanderen		99073	55726	21594	191	372	5	176961

Voorlopige resultaten van slaapplekstellingen van meeuwen in Vlaanderen en een laagwatertelling langs de kust, eind januari 2001. Met dank aan de medewerkers !

KM = Kokmeeuw
SM = Stormmeeuw
ZM = Zilvermeeuw
KLM = Kleine Mantelmeeuw
GRM = Grote Mantelmeeuw
ZKM = Zwartkopmeeuw